

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

11.12.2023 Nr. 04-08/2959

La nr. 08-07/2330 din 13.10.2023

Direcția politici de management
integrat a resurselor de apă

AVIZ DE EVALUARE PREALABILĂ
pentru Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru,
ciclul II (2024-2029)

Urmare a examinării solicitării nr. 08-07/2330 din 13.10.2023 privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluarea prealabilă) pentru „**Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)**”, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, Ghidului cu privire la efectuarea procedurilor privind evaluarea strategică de mediu, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului nr. 219/2018 (în continuare Ghidul ESM) și pct. 7 sbpct. 11) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145/2021, anexa nr. 1, comunicăm următoarele.

Potrivit art. 5 alin. (2¹) din Legea nr. 11/2017, informația privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluarea prealabilă) pentru „**Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)**”, a fost publicată pentru consultare pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (link-ul: <https://mediu.gov.md/ro/content/consultarea-proiectului-planului-programului>) și transmisă pentru avizare autorității din domeniul ocrotirii sănătății (Ministerul Sănătății) prin scrisoarea nr. 04-08/2361 din 17.10.2023.

Ministerul Sănătății prin scrisoarea nr. 09/4336 din 17.11.2023 a propus ca Programul de măsuri al Planului de gestionare a bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024 – 2029), să fie completat cu un punct suplimentar nr. 3.3.7. cu renumerotarea ulterioară, după cum urmează: monitorizarea sistematică a calității apelor de suprafață utilizate ca sursă de apă potabilă, în scopuri de recreere și irigare; evaluarea riscurilor în urma utilizării apei contaminate asupra sănătății populației drept atribuții stabilite în baza legislației în vigoare – Instituție responsabilă Ministerul Sănătății prin intermediul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

În rezultatul examinării și verificării informației prezentate, aplicând criteriile de determinare a necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru documentele de politici și planificare conform anexei nr. 1 la Legea nr. 11/2017, utilizând „tipurile de întrebări” din anexa nr. 4 la Ghidul cu privire la efectuarea procedurilor privind evaluarea

strategică de mediu și urmare a consultării informației cu autoritatea din domeniul ocrotirii sănătății (Ministerul Sănătății) și cu publicul interesat, Ministerul Mediului decide că „**Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)**”, va avea efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației și necesită a fi supus evaluării strategice de mediu la nivel național și în context transfrontalier.

Motivele care au stat la baza emiterii prezentei decizii sunt:

În informațiile furnizate de proiectul „Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)” se specifică faptul că documentul este elaborat pentru domeniul de gestionare a apelor care se regăsește printre domeniile prevăzute la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu.

Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029) (*în continuare Plan de gestionare*), reprezintă un document revizuit și actualizat în baza Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru pentru perioada 2017-2022. Revizuirea Planului a fost efectuată în conformitate cu prevederile capitolului V al Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic. Totodată, Planul de gestionare, este elaborat în temeiul art. 19 din Legea apelor nr. 272/2011.

Scopul Planului de gestionare este protecția, îmbunătățirea și menținerea stării ecologice a resurselor de apă, precum și gestionarea durabilă a acestora în condiții de secetă și inundații.

Obiectivele generale sunt stabilite pentru protecția resurselor de apă, reducerea poluării resurselor de apă și îmbunătățirea sănătății populației, atingerea unei stări „ecologice bune” a apei destinate consumului uman, diminuarea presiunilor generate de alterările hidromorfologice și adaptarea la schimbările climatice, îmbunătățirea gestionării integrate a managementului resurselor de apă, inclusiv în perioadele de secetă și inundații, îmbunătățirea stării resursei de apă ca un factor primordial.

Planul de gestionare cuprinde **trei obiective generale care includ obiective specifice**, după cum urmează:

Obiectivul general nr. 1 are scopul îmbunătățirii calității resurselor de apă prin diminuarea cantităților de poluanți evacuați în corpurile de apă ale districtului bazinului hidrografic Nistru. Pentru realizarea acestui obiectiv sunt stabilite obiective specifice orientate spre prevenirea, reducerea și diminuarea poluării resurselor de apă din surse punctiforme și difuze/activități agricole. Activitățile planificate în cadrul acestui obiectiv au drept scop atingerea rezultatelor scontate focusate pe reducerea deversărilor de poluanți în resursele de apă și îmbunătățirea calității apelor. Se planifică ca realizarea activităților propuse să contribuie la îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare prestate populației de către operatorii care gestionează aceste sisteme.

Obiectivul general nr. 2 prevede adaptarea la schimbările climatice a resurselor de apă și diminuarea presiunilor generate de alterările hidromorfologice. În scopul realizării acestui obiectiv au fost determinate acțiuni specifice privind gestionarea apelor pluviale (colectarea apelor pluviale în sistemele de canalizare cu epurarea ulterioară a acestora în stațiile de epurare), precum și activități conexe managementului riscului de inundații și de secetă (utilizarea tehnologiilor de captare/retenție a apelor pluviale pentru cerințele de irigare). De asemenea, sunt prevăzute acțiuni privind decolmatarea iazurilor și corpurilor

de apă, în scopul îmbunătățirii calității resurselor de apă, precum și a stării habitatelor acvatice.

Obiectivul general nr. 3 prevede buna guvernare și eficientizarea potențialului în domeniul managementului integrat al resurselor de apă (grad sporit de conștientizare, informare și implicare a populației în protecția resurselor de apă, rețea de monitorizare a corpurilor de apă îmbunătățită).

Obiectivele specifice stabilite vor contribui la perfectarea cadrului normativ și determinarea mecanismelor de aplicare în gestionarea resurselor de apă în conformitate cu cerințele UE. Măsurile stabilite pentru monitorizarea calității apelor de suprafață și subterane vor alinia programele de monitorizare la standardele Directivei Cadru privind Apa 2000/60/CE și vor permite perfectarea rapoartelor de progres și analiză a calității resurselor de apă. Astfel, implementarea măsurilor stabilite în acest obiectiv va contribui la eficientizarea în procesul de gestionare a resurselor de apă prin crearea unei platforme disponibile a datelor, accesul și implicarea tuturor părților interesate în domeniul gestionării resurselor de apă.

Totodată, Planul de gestionare, va contribui la implementarea Convenției privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale (Helsinki, 17 martie 1992), care promovează implementarea managementului integrat al resurselor de apă, în special abordarea bazinului hidrografic.

Pentru atingerea obiectivelor de mediu, planul de gestionare conține un set de acțiuni focusat pe managementul integrat al resurselor de apă prin protecția acestora și limitarea expunerii la riscuri de poluare și alterare hidromorfologică:

1) măsuri pentru reducerea presiunilor asupra debitului:

- asigurarea debitului ecologic în râuri (deversarea controlată din lacuri și iazuri a debitului necesar pentru condițiile ecologice optime din aval);
- crearea condițiilor optime pentru asigurarea continuității cursului de apă, în special pentru transportul (managementul) sedimentelor.

2) măsuri pentru categoria de presiune – dinamica sedimentelor:

- îmbunătățirea continuității transportului sedimentelor prin gestionarea corectă a barajelor;
- îndepărtarea aluviunilor și reglementarea extracției de sedimente;
- lichidarea iazurilor/lacurilor colmatate (de ex: din bazinul râului Ciuluc).

3) măsuri pentru categoria de presiune – modificări morfologice:

- îmbunătățirea stării habitatelor acvatice și celor riverane (albiile fluviului Nistru și a râurilor Botna, Bâc, Răut, etc.);
- sprijinirea măsurilor de inginerie hidraulică pentru restabilirea morfologică a cursului de apă.

4) măsuri pentru prevenirea modificărilor hidromorfologice:

- elaborarea/verificarea/coordonarea regulamentelor tehnice de exploatare a bazinelor acvatice;
- elaborarea metodologiei privind lichidarea lacurilor/iazurilor colmatate;
- consolidarea sistemului de monitorizare hidrologică.

5) măsuri pentru atenuarea și prevenirea consecințelor secetei:

- refacerea zonelor inundabile și al zonelor umede (cursul de mijloc al râului Răut, cursurile inferioare ale râurilor Bâc și Botna);
- împădurirea;
- promovarea agriculturii conservative (creșterea capacității de reținere a apei în terenurile agricole);

- crearea iazurilor mici pentru captarea apelor pluviale;
- promovarea culturilor agricole ce consumă cantități reduse de apă, precum și interzicerea culturilor agricole cu un consum exagerat de apă în zonele cu deficit de resurse de apă;
- implementarea unui mecanism de asigurare a terenurilor agricole contra secetelor;
- efectuarea cercetărilor pentru a evalua efectele actuale și posibile ale schimbărilor climatice asupra corpurilor de apă.

6) măsuri de atenuare și prevenire a riscului la inundații:

- elaborarea studiilor de fezabilitate pentru noi zone umede;
- crearea/refacerea zonelor umede și renaturalizarea râurilor.

Programul de măsuri al „**Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)**” include activități planificate/proiecte prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, art. 13 alin. (2) lit. c) la Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului (EIM) cu obținerea acordului de mediu, și anume: decolmatarea lacurilor și râurilor din bazinul Ciuluc; decolmatarea lacurilor de acumulare Dubăsari și Ghidighici; realizarea curățirii albiei râului Bâc; lucrări de reabilitare a izvoarelor; lichidarea sondelor nefuncționale/neautorizate; crearea și restabilirea fâșiilor de protecție riverane și a bazinelor de apă, crearea pădurilor pe terenuri degradate, a spațiilor verzi; efectuarea lucrărilor de revitalizare a zonelor umede, inclusiv a zonei umede „Nistrul de Jos” prin șerpuirea și revegetarea malurilor; construcția stației de epurare din or. Soroca; tratarea nămolului la stațiile de epurare a apelor uzate din mun. Chișinău și Bălți (instalarea stației de pompare, a concentratorului de nămol, a sistemelor de depozitare și ardere a metanului, a rețelelor de distribuție și comunicare) ș.a.

Implementarea acestor măsuri precum și realizarea proiectelor planificate în perioada 2024-2029 pot avea un potențial impact asupra mediului. Principalele aspecte de mediu identificate care pot fi afectate în rezultatul implementării Planului de gestionare sunt clima, biodiversitatea, apa, sănătatea publică, solul/terenurile etc.

Implementarea activităților planificate în proiectul „Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)” se va realiza în limitele bazinului hidrografic Nistru. Fluviul Nistru formează granița între Republica Moldova și Ucraina pe o distanță de 142,5 km.

La etapa de determinare a domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu vor fi identificate problemele de mediu și de sănătate din Republica Moldova relevante pentru proiectul planului, care vor fi incluse în cererea privind determinarea domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu și, respectiv, ulterior detaliate în raportul privind evaluarea strategică de mediu.

În cadrul raportului privind evaluarea strategică de mediu se vor evalua efectele probabile semnificative asupra mediului, inclusive în context transfrontalier și se vor recomanda măsuri de prevenire, reducere sau compensare a efectelor semnificative ale impactului asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației.

Avizul de evaluare prealabilă se emite cu următoarele condiții:

1. În conformitate cu prevederile art. 7, 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴, 10, 10¹, 11 ale Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, inițiatorul va parcurge în continuare următoarele etape:

- etapa de determinare a domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu;
- etapa de elaborare a raportului privind evaluarea strategică de mediu;
- etapa de analiză a calității raportului privind evaluarea strategică de mediu;
- etapa de analiză a integrării aspectelor de mediu în proiectul documentului de politici și planificare;
- emiterea avizului de mediu;
- aprobarea documentului de politici și planificare;
- monitorizarea impactului semnificativ asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației, al documentului de politici și planificare;
- procedura de evaluare strategică de mediu în context transfrontalier.

2. Notificarea autorității competente pentru protecția mediului (Ministerul Mediului), dacă intervin modificări sau extindere a măsurilor sau acțiunilor prezentate în informația asupra proiectului **„Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)”**, inclusiv includerea de activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Prezentul aviz este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a **„Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2024-2029)”**, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Prezentul aviz reprezintă un act administrativ, iar nerespectarea condițiilor acestuia constituie temeiul unei acțiuni în instanța de judecată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT